

MINISTERSTWO ŚRODOWISKA
Sekretarz Stanu

Tomasz Podgajniak

Warszawa, dnia 10 maja 2005 r.

PEpe 0210-65/24/2005/AP

wg rozdzielnika

W związku z licznymi pytaniami dotyczącymi ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz. 202), zwaną dalej ustawą o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, która weszła w życie 14 marca 2005 r., przedstawiam poniższe stanowisko:

- 1. W związku z brzmieniem art. 40 ust. 2 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, szczególnie pierwszą jego częścią: „Pozwolenie na wytwarzanie odpadów może być wydane po uzyskaniu wymaganego pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego w rozumieniu przepisów prawa budowlanego...” nasuwa się pytanie czy obowiązek ten nie istnieje już w przypadku decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi?*

Art. 40 ust. 2 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji wskazuje tylko wymaganą kolejność uzyskiwania decyzji z zakresu prawa budowlanego (pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego) i pozwolenia na wytwarzanie odpadów.

W związku z art. 1 ust. 2 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji w przypadku zatwierdzenia programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi (w sprawach dotyczących postępowania z pojazdami wycofanymi z eksploatacji) w zakresie nieuregulowanym w ustawie stosuje się przepisy o odpadach.

- 2. Wiele istniejących obiektów wymagać będzie zgodnie z prawem budowlanym jedynie zgłoszenia zmiany sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części. Czy należy wymagać mimo wszystko pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego?*

Zgodnie z art. 40 ust. 2 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji pozwolenie na wytwarzanie odpadów może być wydane **po uzyskaniu wymaganego**

pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego w rozumieniu przepisów prawa budowlanego, co oznacza, że jeżeli z tych przepisów wynika, że jeżeli takie pozwolenie nie jest wymagane, to nie należy go żądać.

3. *Czy dotychczas uzyskane pozwolenia na użytkowanie bądź zmiany sposobu użytkowania tzw. „składnic złomu” bądź stacji demontażu staną się nieważne?*

Pozwolenia na użytkowanie obiektu bądź zmiany sposobu użytkowania obiektu wydane w trybie ustawy – Prawo budowlane pozostają ważne.

Zgodnie z art. 61 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji z dniem 30 czerwca 2005 r. wygasają tylko decyzje na wytwarzanie odpadów powstających w związku z gospodarowaniem odpadami w postaci pojazdów wycofanych z eksploatacji.

4. *Jak postępować w przypadku, gdy dotychczasowe decyzje w zakresie wytwarzania odpadów będą ważne, a obiekty nie będą spełniać wymogów określonych w rozporządzeniach dotyczących bądź stacji demontażu bądź punktu zbierania pojazdów?*

Uzyskane decyzje na wytwarzanie odpadów powstających w związku z gospodarowaniem odpadami w postaci pojazdów wycofanych z eksploatacji, wydane nawet na okres 10 lat, ale przed dniem 14 marca 2005 r. wygasają z dniem 30 czerwca 2005 r., tym samym nie pozwalają na kontynuowanie zgodnie z prawem tego rodzaju działalności od dnia 1 lipca 2005 r.

Należy więc domniemywać, że pytanie dotyczy sytuacji, kiedy wydano decyzję w zakresie wytwarzania odpadów w trybie nowej ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, ale przed wejściem w życie rozporządzeń określających minimalne wymagania dla stacji demontażu (art. 22 ww. ustawy) i punktów zbierania (art. 32 ww. ustawy).

Należy zauważyć, że podstawowe wymagania dla stacji demontażu i punktu zbierania pojazdu zostały określone w ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Zgodnie z art. 21 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji - przedsiębiorca prowadzący stację demontażu powinien zapewniać bezpieczne dla środowiska i zdrowia ludzi przetwarzanie pojazdów wycofanych z eksploatacji i powstających z nich odpadów, natomiast art. 32 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji stanowi że - przedsiębiorca prowadzący punkt zbierania pojazdów powinien zapewniać bezpieczne dla środowiska i zdrowia ludzi zbieranie pojazdów wycofanych z eksploatacji.

W związku z powyższym można wydać stosowne decyzje.

Natomiast, jeżeli z kontroli WIOŚ wynika, że istnieje zagrożenie dla poszczególnych elementów środowiska (np. wód podziemnych czy gleb), w przypadku gdy stacja demontażu:

- znajduje się w miejscu o nieutwardzonej, nieuszczelnej powierzchni,
- nie jest wyposażona w system odprowadzania odcieków,
- nie posiada odpowiednich instalacji niezbędnych do prowadzenia demontażu,

wówczas, zgodnie z art. 21 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, należy odmówić wydania pozwolenia.

Generalnie postępowanie z odpadami musi być zgodne ze wszystkimi wymaganiami obowiązującymi w tym zakresie, np. postępowanie z olejami odpadowymi powinno być zgodne z *rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 4 sierpnia 2004 r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z olejami odpadowymi (Dz U. Nr 192, poz. 1968).*

Brak rozporządzenia w sprawie określenia minimalnych wymagań dla stacji demontażu oraz sposobu demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz

rozporządzenia w sprawie minimalnych wymagań dla punktów zbierania, nie może być podstawą do zawieszenia postępowania lub odmowy wydania stosownych decyzji w zakresie gospodarowania odpadami, jakim jest pojazd wycofany z eksploatacji.

5. *Czy istnieje możliwość przesunięcia terminu obowiązku uzyskania, przez przedsiębiorcę prowadzącego stację demontażu, decyzji z ustawy o odpadach. Przesunięcie terminu umożliwi przedsiębiorcom prowadzącym stacje demontażu dostosowanie się do nowych wymagań wynikających z rozporządzeń wykonawczych do ustawy o pojazdach wycofanych z eksploatacji. Z uwagi na brak rozporządzeń wykonawczych do ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji niemożliwe jest wydanie nowych decyzji do dnia 30.06.2005 r. Zmiana terminu wygaśnięcia dotychczasowych decyzji, a nowy termin – 31.12.2005, uwzględniając czas przeznaczony na kontrole z WIOŚ.*

Odpowiedzi udzielono w punkcie 4.

6. *Czy można wydać decyzję (wniosek – stacja demontażu) na podstawie przepisów dyrektywy, a na podstawie art. 36 KPA przedłużyć termin zatwierdzenia wniosku do czasu ukazania się przepisów wykonawczych?*

Przepisy dyrektywy nie mogą stanowić podstawy do nakładania obowiązków na podmioty. Dokument ten wskazuje cele do osiągnięcia przez poszczególne Państwa Członkowskie. Każde z Państw Członkowskich ma obowiązek transpozycji dyrektywy do prawa krajowego.

Wymagania określone w rozporządzeniach będą obowiązywały z mocy prawa, tj. wprost, a zatem nie mogą stanowić warunków lub obowiązków nakładanych w drodze decyzji.

7. *Zgodnie z art. 40 ust. 2 ww. ustawy pozwolenie na wytwarzanie odpadów może być wydane po uzyskaniu pozwolenia na użytkowanie obiektu (dotyczy to instalacji istniejących) oraz po sprawdzeniu przez WIOŚ funkcjonowania instalacji i urządzeń. Czy obowiązek ten nie dotyczy pozwolenia zintegrowanego, zezwolenia na odzysk i unieszkodliwianie odpadów?*

Zgodnie z art. 1 ust. 2 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji w sprawach dotyczących postępowania z pojazdami wycofanymi z eksploatacji w zakresie nieuregulowanym w ustawie o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji stosuje się przepisy o odpadach (ustawy o odpadach oraz ustawy – Prawo ochrony środowiska). Dla wydawania pozwoleń zintegrowanych obowiązują ogólne zasady, o których mowa w ustawie - Prawie ochrony środowiska, w tym art. 204.

Ustawa o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji nie ustanawia szczegółowego trybu postępowania przy wydawaniu pozwoleń zintegrowanych lub zezwoleń na prowadzeniu działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

A zatem obowiązek, o którym mowa w art. 40 ust. 2 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych nie dotyczy pozwoleń zintegrowanych i zezwoleń na prowadzeniu działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

8. *Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami nie istnieje możliwość wydania dla stacji demontażu pozwolenia zintegrowanego, ponieważ stacja taka nie prowadzi działalności w zakresie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, jest jedynie wytwórcą odpadów przeznaczonych do odzysku lub unieszkodliwienia. Wynika to z ustawowych definicji*

odzysku i unieszkodliwienia odpadów, wytwórcy odpadów (wstępne przetwarzanie odpadów), a także przepisów ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji np. art. 3 pkt 10, art. 29, art. 37?

Zgodnie z art. 3 pkt. 10 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji, stacja demontażu to „zakład prowadzący przetwarzanie, w tym demontaż”.

Przetwarzanie w rozumieniu art. 3 pkt 8 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji to czynności podejmowane po przekazaniu pojazdu wycofanego z eksploatacji do stacji demontażu w celu demontażu, odzysku lub przygotowania do unieszkodliwiania.

Tak więc wstępne przetwarzanie prowadzi do odzysku odpadu w postaci pojazdu, zaś jego efektem jest wytwarzanie nowych rodzajów odpadów.

Na stacji demontażu prowadzony jest odzysk, który zgodnie z art. 3 ust. 3 pkt 9 ustawy o odpadach stanowi działania, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Zgodnie z art. 3 pkt 48 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska zakład jest to jedna lub kilka instalacji wraz z terenem, do którego prowadzący instalacje posiada tytuł prawny, oraz znajdującymi się na nim urządzeniami.

W związku z tym, że stacja demontażu stanowi instalację i przyjmuje odpady niebezpieczne o kodzie 16 01 04*, gdy jej zdolność przerobowa wynosi powyżej 10 Mg/dobę wymagane jest wydanie pozwolenia zintegrowanego.

9. Czy w decyzjach wydanych na wytwarzanie odpadów/zezwoleń na prowadzenie działalności w zakresie odzysku i unieszkodliwiania odpadów, należy również powołać się na przepisy ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji?

Podstawą prawną do wydania decyzji w zakresie gospodarki odpadami w związku z prowadzeniem - stacji demontażu, punktu zbierania pojazdu lub strzepiarki są następujące przepisy ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach:

- dla wydania zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie zbierania odpadów przedsiębiorcy prowadzącemu punkt zbierania pojazdów podstawą prawną jest art. 28 ustawy o odpadach w związku z art. 39 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- dla wydania pozwolenia na wytwarzanie odpadów, w związku z prowadzeniem stacji demontażu, podstawą prawną jest art. 18 ustawy o odpadach w związku z art. 40 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- dla wydania pozwolenia zintegrowanego (dotyczy przedsiębiorców, którzy będą prowadzić stację demontażu o możliwości przetwarzania pojazdów wycofanych z eksploatacji powyżej 10 Mg/dobę), podstawą prawną są przepisy ustawy - Prawo ochrony środowiska,
- dla wydania decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, w związku z prowadzeniem stacji demontażu, podstawą prawną jest art. 21 ustawy o odpadach w związku z art. 40 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- dla wydania pozwolenia zintegrowanego - w związku z prowadzeniem strzepiarki, podstawą prawną są przepisy ustawy - Prawo ochrony środowiska,
- dla wydania pozwolenia na wytwarzanie odpadów, w związku z prowadzeniem strzepiarki, podstawą prawną jest art. 18 ustawy o odpadach w związku z art. 41 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

10. Czy oprócz pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego, decyzje wydane z zakresu ustawy o odpadach pozwalają już przedsiębiorcom na prowadzenie stacji demontażu ?

Do 30 czerwca 2005 r. można działać na podstawie dotychczasowych decyzji. Od dnia 1 lipca 2005 r. przedsiębiorcy muszą spełnić wymagania ustawy o odpadach oraz ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

11. Zgodnie z art. 61 ust. 2 i 3 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji z dniem 30 czerwca 2005 r. wygasają decyzje na wytwarzanie odpadów powstających w związku z eksploatacją stacji demontażu oraz na zbieranie odpadów. Czy w dniu 1.07. 2005 r. decyzje należy wygasić na podstawie KPA / POŚ?

Czy decyzje kompleksowe art. 31, art. 32 ustawy o odpadach na wytwarzanie, odzysk, unieszkodliwianie, zbieranie i transport odpadów, wygasają w całości, czy w części dotyczącej zbierania i wytwarzania odpadów?

Decyzje wygasają z mocy prawa (art. 61 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji) i nie należy wydawać odrębnych decyzji w tym zakresie. Decyzje te wygasają w zakresie związanym z wytwarzaniem odpadów powstających w związku z eksploatacją stacji demontażu oraz w zakresie zbierania odpadów w części dotyczącej zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji.

12. Wątpliwości budzi definicja „pojazdu wycofanego z eksploatacji” – zgodnie z ustawą o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji pojazd to odpad tzn. w rozumieniu ustawy o odpadach – odpadem będzie pojazd, którego posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do pozbycia się, którego jest obowiązany, obecnie nie ma przepisów nakazujących obowiązek pozbycia się pojazdu.

Definicja jest zgodna z definicją zawartą w dyrektywie 2000/53/WE w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji - „pojazd wycofany z eksploatacji” oznacza pojazd, który stanowi odpad w rozumieniu art. 1 litera a) dyrektywy 75/442/EWG w sprawie odpadów - wszelkie substancje lub przedmioty, których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Brak przepisów nakazujących obowiązek pozbycia się pojazdu, nie ma wpływu na klasyfikację pojazdu wycofanego z eksploatacji jako odpadu bowiem definicja odpadu operuje trzema sytuacjami – pozbywanie lub zamiar pozbycia lub obowiązek do pozbycia.

Należy również zauważyć, iż w kwestii przepisów nakazujących pozbycie się pojazdu w resorcie infrastruktury przygotowany jest podstawie art. 4 ust. 1b ustawy o odpadach projekt rozporządzenia w sprawie wymagań technicznych dla pojazdów, których niespełnienie powoduje zaliczenie pojazdu do odpadów. Rozporządzenie będzie określało wymagania techniczne dla pojazdów, których niespełnienie powoduje, że właściciel jest obowiązany do pozbycia się tego pojazdu. Projekt jest dostępny na stronach ministerstwa infrastruktury www.mi.gov.pl.

13. Czy MŚ dopuszcza doprecyzowanie pojęcia „odzysk” w ustawie o odpadach, pozwoli to na wywiązanie się przedsiębiorców z nałożonych obowiązków w zakresie poziomów odzysku – by można było uniknąć sytuacji, w których uznaje się magazynowanie części przeznaczonych do ponownego wykorzystania za odzysk.

Pojęcie odzysku jest zgodne z ustawą o odpadach transponującą dyrektywę 75/442/EWG w sprawie odpadów. Części przeznaczone do ponownego użycia są produktami.

Odrębną kwestią jest obliczanie poziomu odzysku. Szczegółowy sposób obliczania poziomów odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji zostanie określony w rozporządzeniu - zgodnie z upoważnieniem zawartym w art. 28 ust. 7 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

14. *Problem w zdefiniowaniu kompetencji – punkty zbierania pojazdów zalicza się do kompetencji starostów, a stacje demontażu do kompetencji wojewodów.*

Ustawa o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji określa w art. 39 i art. 40, który organ jest właściwy do wydawania decyzji dla punktów zbierania pojazdów i stacji demontażu.

15. *Kiedy pojawi się wykaz przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu bądź punkty zbierania pojazdów, o którym mowa w art. 42 ust. 1. Czy wykaz ten będzie obejmował tych, którzy faktycznie prowadzą stacje demontażu lub punkty zbierania pojazdów, czy też tych którzy posiadają decyzje?*

Z dniem 14 marca 2005 r. wojewoda ma obowiązek prowadzenia przedmiotowego wykazu. Wykaz ten powinien być sporządzony dla wszystkich tych przedsiębiorców, którzy prowadząc stacje demontażu bądź punkty zbierania pojazdów uzyskali w tym zakresie wymagane prawem decyzje.

16. *Od 1 lipca 2005 r. zgodnie z dyrektywa 2000/53/WE będzie obowiązywał zakaz stosowania ciężarków ołowionych – czy istnieje szansa zniesienia zakazu w prawodawstwie polskim?*

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji materiały, przedmioty wyposażania części pojazdów nie mogą zawierać ołowiu, kadmu, rtęci i sześciowartościowego chromu, ale minister właściwy do spraw gospodarki może określić, w drodze rozporządzenia, dopuszczalne wyjątki od ww. zakazu.

Należy podkreślić, iż prawodawstwo polskie musi być zgodne z unijnym.

W nowej propozycji Decyzji Komisji Europejskiej zmieniającej załącznik II do dyrektywy 2000/53/WE dla pojazdów zgodnych z typem homologacyjnym zatwierdzonym przed 1 lipca 2003 r. oraz dla ciężarków do wyważania kół stosowanych w tych pojazdach określono datę wygaśnięcia zwolnienia od stosowania ołowiu na 1 lipca 2005 r.

W związku z tym, iż jest to jeszcze projekt decyzji - przepis ten może być zmieniony. Wiele krajów członkowskich proponuje termin późniejszy – 1 lipca 2008 r. Polska zaproponowała, aby w przypadku pojazdów zgodnych z typem homologacyjnym zatwierdzonym przed 1 lipca 2003 r. oraz dla ciężarków do wyważania kół stosowanych w tych pojazdach zwolnienie to było bezterminowe.

17. *Czy możliwe jest usuwanie czynnika chłodniczego z układu klimatyzacyjnego poza stacjami demontażu w świetle art. 50 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji?*

Płyny eksploatacyjne, w tym płyny chłodnicze, należą do substancji niebezpiecznych i mogą być usuwane wyłącznie w stacjach demontażu zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy, gdyż usuwanie z pojazdów wycofanych z eksploatacji elementów i substancji niebezpiecznych stanowi element demontażu.

Jednocześnie muszą być spełnione wymagania wynikające z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz. U. Nr 121, poz. 1263), która określa zasady odzysku, recyklingu i unieszkodliwiania substancji zubożających warstwę ozonową.

Zgodnie z art. 9 ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową działalność polegająca na demontażu urządzeń oraz instalacji zawierających substancje zubożające warstwę ozonową, a także odzysku tych substancji może być prowadzona jedynie przez osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje. Prowadzący działalność jest obowiązany do jej prowadzenia w sposób zapobiegający emisji tych substancji do środowiska.

Rozdzielnik:

1. Pan **Stanisław Łopatowski** Wojewoda Dolnośląski
2. Pan **Romuald Kosieniak** Wojewoda Kujawsko – Pomorski
3. Pan **Andrzej Kurowski** Wojewoda Lubelski
4. Pan **Janusz Gramza** Wojewoda Lubuski
5. Pan **Stefan Krajewski** Wojewoda Łódzki
6. Pan **Jerzy Adamik** Wojewoda Małopolski
7. Pan **Leszek Mizieliński** Wojewoda Mazowiecki
8. Pani **Elżbieta Rutkowska** Wojewoda Opolski
9. Pan **Marek Strzaliński** Wojewoda Podlaski
10. Pan **Jan Stanisław Kurp** Wojewoda Podkarpacki
11. Pan **Cezary Dąbrowski** Wojewoda Pomorski
12. Pan **Lechosław Jarzębski** Wojewoda Śląski
13. Pan **Włodzimierz Wójcik** Wojewoda Świętokrzyski
14. Pan **Stanisław Leszek Szatkowski** Wojewoda Warmińsko – Mazurski

15. Pan **Andrzej Nowakowski** Wojewoda Wielkopolski
16. Pan **Stanisław Wziątek** Wojewoda Zachodniopomorski